

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

**ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ
78 НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ВИКЛАДАЧІВ АКАДЕМІЇ**

Одеса 2018

Наукове видання

Збірник тез доповідей 78 наукової конференції викладачів академії
23 – 27 квітня 2018 р.

Матеріали, занесені до збірника, друкуються за авторськими оригіналами.
За достовірність інформації відповідає автор публікації.

Рекомендовано до друку та розповсюдження в мережі Internet Вченою радою
Одеської національної академії харчових технологій,
протокол № 12 від 24.04.2018 р.

Під загальною редакцією Заслуженого діяча науки і техніки України,
Лауреата Державної премії України в галузі науки і техніки,
д-ра техн. наук, професора Б.В. Єгорова

Укладач Т.Л. Дьяченко

Редакційна колегія

Голова Єгоров Б.В., д.т.н., професор

Заступник голови Поварова Н.М., к.т.н., доцент

Члени колегії:

Амбарцумянц Р.В., д-р техн. наук, професор

Безусов А.Т., д-р техн. наук, професор

Бурдо О.Г., д.т.н., професор

Віннікова Л.Г., д-р техн. наук, професор

Волков В.Е., д.т.н., професор

Гапонюк О.І., д.т.н., професор

Жигунов Д.О., д.т.н., доцент

Іоргачова К.Г., д.т.н., професор

Капрельянц Л.В., д.т.н., професор

Коваленко О.О., д.т.н., ст.н.с.

Косой Б.В., д.т.н., професор

Крусір Г.В., д-р техн. наук, професор

Мардар М.Р., д.т.н., професор

Мілованов В.І., д-р техн. наук, професор

Осипова Л.А., д-р техн. наук, доцент

Павлов О.І., д.е.н., професор

Плотніков В.М., д-р техн. наук, доцент

Станкевич Г.М., д.т.н., професор,

Савенко І.І., д.е.н., професор,

Тележенко Л.М., д-р техн. наук, професор

Ткаченко Н.А., д.т.н., професор,

Ткаченко О.Б., д.т.н., професор

Хобін В.А., д.т.н., професор,

Хмельнюк М.Г., д.т.н., професор

Черно Н.К., д.т.н., професор

нетрадиційного творчого підходу. У процесі отримання інформаційних знань студенту у вузі поряд з вивченням теоретичних дисциплін інформаційного напрямку багато часу необхідно приділити комп'ютерним інформаційним технологіям, що є базовими складовими майбутньої сфери діяльності. Причому якість навчання має визначатися ступенем закріплених стійких навичок роботи в середовищі базових інформаційних технологій при вирішенні типових завдань сфери діяльності.

Деякі результати, виявлені фахівцями лабораторії конкретних соціологічних досліджень ім. В.Г. Злотко кафедри соціології, філософії та права ОНАХТ, свідчать про те, що робоча пам'ять студента (його розумовий робочий простір) має обмежену здатність обробляти дані. Якщо вимоги до когнітивної навантаженості занадто високі, студенти припиняють спроби зрозуміти інформацію або навіть і зовсім припиняють спроби освоїти той чи інший навик.

Відповідно теорії когнітивного навантаження, в процесі навчання виникає деяка внутрішня когнітивна навантаженість. Що цікаво, студенти можуть отримати вигоду з подібних труднощів і проблем. Коли трохи важко, є можливість мобілізувати свої ментальні ресурси і значно підвищити рівень розуміння. Однак якщо навантаження занадто велике, це шкодить. Тому головним завданням у такому випадку буде зниження витрачаємих розумових зусиль. Нагадуємо, що в якості структурних компонентів пізнавальних умінь студентів виділяються: когнітивний, мотиваційний, технологічний і креативний. Когнітивний компонент пізнавальних умінь студентів передбачає наявність необхідного обсягу знання і уявлення про наукову картину світу, сучасних інформаційних технологіях, необхідних для ефективної пізнавальної діяльності в сучасному суспільстві. Мотиваційний включає в себе гуманістичну спрямованість особистості, мотиваційно-ціннісне ставлення до пізнавальної діяльності, переконаність у важливості даного виду діяльності, свідоме й емоційне прийняття цінностей і норм сучасного інформаційного суспільства і комплекс мотивів, які забезпечують ефективність, стійкість і безперервність процесу формування пізнавальних умінь.

Виходячи з концепції особистісно-орієнтованої освіти, специфіки формування пізнавальних умінь студентів в процесі навчання умовно ми виділяємо три групи педагогічних технологій: ціннісно-орієнтовані технології, технології розвитку і саморозвитку особистості і технології творчого розвитку особистості, які можуть реалізуватися на різних структурних рівнях навчання – від побудови цілісної педагогічної системи до конкретного виду пізнавальної діяльності. В зв'язку з тим, що в інформаційному суспільстві центр ваги припадає на суспільне виробництво, то істотно підвищуються вимоги до рівня підготовки всіх його учасників. Тому в програмі інформатизації вищої школи слід особливу увагу приділити інформатизації освіти як напряму, пов'язаного з придбанням і розвитком інформаційної культури людини. Це, в свою чергу, ставить освіту в положення «об'єкта» інформації, де потрібно так змінити зміст підготовки, щоб забезпечити майбутньому фахівцю не тільки загальноосвітні та професійні знання в галузі інформатики, а й необхідний рівень інформаційної культури.

ПРОБЛЕМА ІСТОРИЧНОЇ ПАМ'ЯТІ У КОНТЕКСТІ ПРОЦЕСІВ ДЕКОМУНІЗАЦІЇ

**Шишко О.Г., к-т істор. наук, доцент
Одеська національна академія харчових технологій**

За останні три десятиліття істориками, письменниками, громадськими та політичними діячами, просто небайдужими громадянами було проведено титанічну роботу з відновлення історичної пам'яті українського народу. Прийняття 9 квітня 2015 р. Закону України «Про доступ до архівів репресивних органів комуністичного тоталітарного режиму 1917-1991

років» відкрило нові можливості щодо реалізації накопичувальної функції історичної пам'яті. Однак досі залишається відкритим питання – скільки архівно-слідчих справ знаходиться на тимчасовому зберіганні в архіві Управління СБУ в Одеській області, тому що описи цих справ відсутні. Крім цього досі залишається невідомим відсоток втрачених справ. Так само до цього часу невідомо, скільки осіб було реабілітовано Одеською обласною прокуратурою, скільком особам було відмовлено у реабілітації і з яких причин. Скільки справ взагалі не подавалися на реабілітацію. Таким чином, ці фактори вказують на те, що для реалізації накопичувальної функції історичної пам'яті існують перепони технічного характеру, які будуть ще тривалий час стримувати проведення наукових досліджень. Іншими словами – залишається проблемним фізичний доступ до архівно-слідчих справ.

Що стосується досліджень, то їхня важливість полягає у тому, що історична пам'ять українського народу радянського періоду його історії не може бути повноцінною без залучення матеріалів каральних органів комуністичної партії, вірніше керівництва цієї партії. Вивчення та осмислення цих матеріалів є важливим для функціональної пам'яті, яка тісно пов'язана з накопичувальною, особливо у тій її сфері, яка «оживляє» минуле, або й забуте, причому часто це робиться вибірково, яка актуалізує це минуле через спогади та залежить від мінливих оцінювальних категорій, що породжуються суспільством. Отже, виникає питання – яку роль у функціональній пам'яті можуть відігравати матеріали архівно-слідчих справ періоду існування ОГНК. Протягом 1920 р. радянські газети Одеси регулярно друкували матеріали та статті, які у брутальній формі «викривали» ідеологію та вчинки як окремих «петлюрівців», так і «петлюрівщини» як явища. Зокрема, було надруковано й декілька статей Василя Блакитного. А Олександр Шумський як голова одеського губревкому бачив своє завдання у тому, щоб зробити Одесу «справжнім радянським містом». Ця пропаганда у періодичних виданнях доповнювалась публікаціями у газеті «Вісті/Известия» списків розстріляних ОГНК осіб, серед яких були як члени «підпільних петлюрівських організацій», так і окремі «петлюрівці». Ці газетні списки, у свою чергу, частково відтворювали зміст протоколів засідань колегії ОГНК. У цих протоколах обвинувачення у причетності до петлюрівського руху було достатнім для позбавлення людини життя. Отже, розкриваючи одну за одною неіснуючі «підпільні петлюрівські організації», більшовицька влада в Одесі, починаючи з травня 1920 р., почала провадити активну політику залякування та тиску на представників українського національного руху. З цього часу маркери «петлюрівець» та «петлюрівщина» могли будь-якої миті стати фатальними для мешканців міста. Наслідки такої політики спричинили ситуацію, коли вже у січні 1921 р. «українці боялися признатися у тому, що вони українці». Цей звіт Приходька демонструє той факт, що ще на початку 1921 р. багатьох представників партійної та радянської влади така ситуація не влаштовувала. Але того ж року було прийнято спільний наказ ЦК РКП(б) та ВНК, який зобов'язав будь-які розбіжності між партійними та радянськими органами й надзвичайними комісіями трактувати на користь останніх. Таким чином, надзвичайним комісіям було відведено роль через застосування терору до «петлюрівців», а згодом «бандерівців», (а до цього ще були «мазепинці») зденаціоналізувати українців в Одесі, та в Україні загалом. Це стало одним з факторів ідентичності «радянських» українців. Абсолютно схожою була ситуація щодо ставлення до заможного селянства, або за тодішньою термінологією до куркулів. 30 листопада 1919 р. військовий нарком Лев Троцький підписав наказ червоним військам, які вступали на територію України, у якому попереджав червоноармійців про неприпустимість застосування насилля до трудівників, робітників і селян, України та закликав разом з денікінцями, поміщиками знищувати і куркулів. Через рік, у листопаді 1920 р., на першому Всеукраїнському з'їзді комітетів незаможних селян було прийнято резолюцію, у якій, крім необхідності організації колективного обробітку землі, зрівняльного поділу земель, зазначалося, що «куркульське господарство має бути ліквідовано так само, як і поміщицьке, а земля у куркуля вся повинна бути відібрана, його будинок використаний для громадських потреб, а сам куркуль повинен бути вигнаний із села, як поміщик був вигнаний із свого маєтку». Таким чином, вже у 1920 р. доля заможного селянства була вирішена, йому

не було місця у новій радянській дійсності. До речі, згадуваний вище О. Шумський, як голова одеського губревкому, ставив свій підпис на документах, які ставали нормативним забезпеченням проведення «кампанії походу на куркуля» у Одеській губернії, наслідком якої мала стати «ліквідація куркульства як класу». У цій ліквідації ОГНК разом з фронтовими та тилловими військовими частинами, зі 63-ю Московською бригадою ВОХРу відводилась основна роль. Для цього було створено повітові надзвичайні комісії, які мали на місцях чинити розправу над куркулями. Отже, з 1920 р. тавро «куркуль» він же «бандит» стало фатальним для українського селянства. Як писав згодом Юрій Яновський у післямові до «Чотирьох шабель», його колосальне завдання, як письменника, полягало у тому, щоб «показати як пролетаризувалося 25-ти мільйонне селянство 30-ти мільйонної нації». Тепер же доводиться долати наслідки цієї пролетаризації. За роки незалежності безліч разів згадувалися відсотки світових запасів чорноземів, якими багата українська земля. І дуже мало згадувалось про відсотки господарів, власників землі. Якщо говорити про наближення моделі української історичної пам'яті до європейської моделі, то «необхідно свідомо визнавати множинність різних пам'ятей як певну суспільну норму». Це тим більш актуально, тому що в Одесі вже стало нормою наголошувати на тому, що Одещина багатонаціональний край. Прикладом такої множинності пам'ятей може слугувати історія знищення способу життя та культури землеробства у німецьких колоніях. Сто років тому невід'ємним елементом ландшафту, скажімо, Одеського повіту були поселення німців-колоністів. Ще й нині у багатьох селах збереглися житлові та господарські споруди, у яких жили та господарювали німці-колоністи. Споруди збереглися, а от культуру ведення сільського господарства, з її соціальною складовою: лікарнями, школами, читальнями, електростанцією як у Люстдорфі, з її повагою до приватної власності вже втрачено назавжди. До речі, вже згадуваний інспектор Приходько звітував, що німці, українці та болгари, хто в колоніях, хто на хуторах створили найбільше господарств з високою культурою землеробства. Якщо в середньому врожайність з десятини складала 50 пудів, то в цих господарствах вона сягала 200-250 пудів. Відповідно німці-колоністи становили велику загрозу для більшовицької влади, вона їм не могла нічого дати, тільки – забрати. Що вона й зробила. А у 1920 р. ОГНК регулярно приймала рішення про розстріл учасників Придністровського повстання 1919 р., де переважали особи з німецькими прізвищами. У тому ж 1920 р. ця влада основні сили кинула до Одеського повіту, до всього було задіяно систему заручників. Німці, цінуючи не тільки право власності, а й людське життя, виконали план розкладки на 100 %. У той час як, скажімо, у Балтському повіті цей план було виконано лише на 9 %. Цей показник означає, що на всі повіти не вистачало військової сили.

Таким чином, наведені приклади беззаперечно засвідчують необхідність проведення давно назрілих процесів декомунізації, без яких є неможливим повноцінне функціонування історичної пам'яті українського народу.

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ УКЛАДЕННЯ ТРУДОВОГО ДОГОВОРУ В ПРОЕКТІ ТРУДОВОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ

**Самокиш В.П., к-т юрид. наук, ст. викл.
Одеська національна академія харчових технологій**

Конституція України закріпила право кожного громадянина на працю, що включає можливість заробляти собі на життя працею, яку особа вільно обирає або на яку вільно погоджується (ст. 43 Конституції України). Реалізація такого конституційного людини і громадянина здійснюється шляхом укладення трудового договору. Саме через укладення трудового договору реалізується принцип свободи праці, тобто, виникнення, зміна та припинення трудових відносин відбувається на договірному рівні між працівником та власником або уповноваженим ним органом. Укладений між працівником і власником або

ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ УПРАВЛІННЯ ЗАПАСАМИ	
Мельник Ю.М.	327
ОСНОВНІ ЗАСАДИ ОЦІНКИ МАЙНА В УКРАЇНІ	
Тарасова О.В.	329
ОСОБЛИВОСТІ ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ НА МАЛОМУ ПІДПРИЄМСТВІ	
Стасюкова К.В., Головаченко Л.М.	331
ЕКОНОМІКО-ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ ТЕПЛОЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗА ДОПОМОГОЮ ДЖЕРЕЛ ЕНЕРГІЇ ДОВКІЛЛЯ	
Маркова Т.Д.	332
АВТОМАТИЗОВАНІ ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ ЯК ІНСТРУМЕНТ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ	
Пчелянська Г.Б., Пчелянський Д.П.	333

**СЕКЦІЯ «ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ ТА
ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА»**

СУЧАСНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК У СВІТЛІ ТЕОРІЇ ЦИКЛІВ М.Д. КОНДРАТЬЄВА	
Ткачук Т.І., Павленко Г.М.	334
НАПРЯМИ АКТИВІЗАЦІЇ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ РИНКУ ЗЕМЛІ В УКРАЇНІ	
Криницька О.О., Бондар К.С.	335
ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ, ЇХНЯ ХАРАКТЕРИСТИКА ТА СПОСОБИ ОТРИМАННЯ	
Руммо В.В.	337

**СЕКЦІЯ «СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНІ НАУКИ, ФІЗИЧНА
КУЛЬТУРА ТА СПОРТ»**

ПАРТНЕРСТВО УКРАЇНА – НАТО: ІСТОРІЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	
Ангелов Г.В., Соловей А.О., Ботіка Т.С.	338
ТЕОРЕТИЧНІ ПРОБЛЕМИ УПРАВЛІННЯ СУСПІЛЬСТВОМ	
Ангелов Г.В., Іванов Є.В.	339
ІСТОРИЧНІ РЕАЛІЇ МІЖКУЛЬТУРНОГО ДІАЛОГУ	
Соловей А.О., Ботіка Т.С.	341
ПОЛІТИКА НАЦИСТСЬКОЇ ДЕРЖАВИ ЩОДО СІМ'Ї	
Дмитрашко С.А.	342
ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ АВТОРСЬКОГО ПРАВА СТУДЕНТАМИ ОНАХТ, НА ПРИКЛАДІ ФАН-ТВОРЧОСТІ	
Дружкова І.С.	344
ДО ПРОБЛЕМИ ОНТОЛОГІЧНОГО СТАТУСУ МЕДІА	
Пурцхванідзе О.В.	346
СПЕЦИФІКА ПОСТНЕКЛАСИЧНОГО НАУКОВО-ТЕХНІЧНОГО ЗНАННЯ ТА ВИСОКОТЕХНОЛОГІЧНОГО ІНЖИНІРИНГУ	
Лар'яновський І.С.	348
СІМ'Я ТА ЇЇ ФУНКЦІЇ В ПРОЦЕСІ СОЦІАЛЬНОГО ВИВЧЕННЯ	
Мамроцька О.А.	350
МІСЦЕ ТА РОЛЬ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У СУЧАСНІЙ ПСИХОЛОГІЇ	
Черняк Г.А.	351
ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА КОГНІТИВНІ НАВАНТАЖЕННЯ НА ПСИХІКУ ЛЮДИНИ	
Черняк Г.А.	353
ПРОБЛЕМА ІСТОРИЧНОЇ ПАМ'ЯТІ У КОНТЕКСТІ ПРОЦЕСІВ ДЕКОМУНІЗАЦІЇ	
Шишко О.Г.	354
ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ УКЛАДЕННЯ ТРУДОВОГО ДОГОВОРУ В ПРОЕКТІ ТРУДОВОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ	
Самокиш В.П.	356
МІЖНАРОДНІ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА РЕЖИМИ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ, СУЧАСНИЙ ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД	
Осадча І.А.	358
ДЕПУТАТСЬКА НЕДОТОРКАНИСТЬ ЯК ОДНА З ОЗНАК ПРАВОВОЇ УКРАЇНИ: ІСТОРИЧНИЙ ДОСВІД ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЇЇ РЕФОРМУВАННЯ	
Орлова В.О., Жигайло П.О.	359